

Кратко представяне

ХРАМЪТ ГОЛЯМАТА БАЗИЛИКА В ПЛИСКА ТРИТЕ СЪЛБА НА ДЪРЖАВНОСТТА – КАМЪКЪТ, КНИГАТА, МИТЪТ

АРХ. КРИСТИЯН МИЛЕНОВ

В книгата се предлага анализ от градоустройствена и архитектурна гледна точка на реални факти, свързани със столицата Плиска и нейния духовно-религиозен център от девети век – Голямата базилика с архиепископия и манастир. Символично това е КАМЪКЪТ на българската държавност от тази епоха. От друга страна се повдига въпроса и за необходимостта от КНИГА и МИТ, подкрепящи нашия народ, като се оспорва необходимостта те задължително да са свързани с неподлежащи на съмнение факти – те просто трябва да бъдат пределно ясни, с дългосрочна стратегия и дълго време търпеливо внушавани на българите от детската люлка до гроб. Дори най- беглата обиколка на цитаделата на Плиска - Вътрешния град, на внушителната права алея до Голямата Базилика и нейните огромни за времето си размери пораждаат съмнение относно традиционните „мантри“ за старите българи като храбър, но простоват конен народ. Всъщност Плиска е белег за висока цивилизованост.

Следван е изпитания сравнителен метод. Този метод , включва едновременно оценка на социални, религиозни, исторически, географски, климатични и дори геоложки характеристики, влияещи на крайния архитектурно-строителен и градоустройствен резултат. В допълнение, се обсъждат изворни документи, които опровергават традиционно установени тези в българската история. Например, според летописа на лангобардите, написан от италианския монах Паул Диакони през 10 век, българите са обитавали Източна Германия още към 1 век от н.е.

Всъщност, България е първата държава в Европа, която не възниква в резултат от разпада на Римската империя, а е създадена по вътрешна необходимост на управляващия елит, в непрестанна борба с остатъчната Източна Римска империя, по-късно – Византия, както и с нахлуващи степни народи.

Старата столица Плиска от VII-IX век е представена като пример за развитата градоустройствена, сградостроителна и властово-представителна практика на българите. В тази връзка Голямата базилика се изгражда като духовен, властови и архитектурно-строителен символ на държавата и на епохата. Направено е сравнение с подобен род световно известни религиозни сгради и комплекси, изградени в Европа преди, по време и след епохата на Ранно Средновековие и по-точно през 4-9 век. Направен е и опит да се докаже, че са прилагани предварително приети пропорции, като утвърдени стандарти в културата и държавността, свидетелство за най-висша степен на просветеност и изграждано със столетия майсторство.

Подчертано е, че дори най-простото сравнение на градоустройствените мащаби на Плиска, с други европейски градове, както и на Голямата базилика с най-големите за ранното средновековие християнски сгради в Европа е достатъчно като основание за нов прочит на фактите. Известно е, че дори няколко столетия след изграждането на Голямата базилика в Плиска, в Европа на пръсти се броят катедралите, които могат да се мерят с нея.

Поставя се и принципния въпрос дали трябва да има митове и защо някои народи бранят героите и митовете си при далеч по-малко достоверни факти в тяхна подкрепа, а голяма част от българските политици и учени поддържат самоунижаващи тези или както се казва, правят се на „по-католици от папата“. Тази страхливост и прекалена срамежливост често са

съпътствани и с унищожаването на паметници, които са част от градежа на българската история, държавност и култура.

Книгата е разделена на части, свързани с основните тези като се прави опит за възстановка както на самата базилика, така и на връзката с централната част на Плиска – Вътрешния град. Самите създатели са разглеждали представителните и значими строежи в столицата като ансамбъл, олицетворяващ могъщество и непоклатима власт и съзнателно са търсели обща представителност на създадените пространства и сгради.

Ориентировъчна цена:

36 лева с ДДС

Издадена/Печат:

БУЛВЕСТ ПРИНТ, Пловдив, 2020

Българска, първо издание

ISBN 978-954-91735-2-9

Финансиране:

СТАЛКЕР-КМ ЕООД